

Datum besluitraad	: 19 december 2017	Datum oordeelraad	: 28 november 2017
Agendapunt	:	Datum B en W	: 6 november 2017
Volgnummer	: 17.160/17bs00228	Programma begroting	: 13 (vanaf 2018 programma 1)
Gewijzigd voorstel	:	Productnummer	: 6130 regionale samenwerking
Portefeuillehouder	: L. Demmers		
E-mail steller	: Marjan.vandenHoogenhoff@veldhoven.nl		

Adviesnota raad

Vaststellen Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven

Samenvatting

In de 'Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven' leggen de negen gemeenten van het stedelijk gebied thema's en beoogde resultaten vast voor de subregionale samenwerking. De thema's wonen, economie, voorzieningen en het overkoepelende thema ruimte vormen de basis voor de samenwerking. De samenwerkingsagenda vormt het kader voor de praktische uitwerking in een convenant.

Beslispunten

1. De 'Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven' vast te stellen als kader voor de subregionale samenwerking op het gebied van Economie, Wonen, Voorzieningen en Evenementen en Ruimte.
2. Het college de opdracht te geven hiervoor samen met de andere colleges een convenant uit te werken en af te sluiten.
3. De samenwerkingsagenda 2018-2025 en het daarop gebaseerd convenant in de plaats te laten treden van het 'Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven' (dd 20-12-2013) en deze als ingetrokken en beëindigd te beschouwen op het moment dat het nieuwe convenant in werking treedt.

Inleiding

De negen gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) hebben op 22 december 2013 het 'Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven' gesloten. Afspraak in dit bestuursconvenant is dat de samenwerking in 2017 wordt geëvalueerd. In verband met de timing van het evaluatieproces in de Metropoolregio Eindhoven, is besloten om de evaluatie van het SGE in het voorjaar van 2017 te doorlopen. Alle raden van de negen samenwerkende gemeenten zijn medio juni per raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie en hebben daarbij het rapport "Evaluatie Samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven" (Berenschot) ontvangen.

Deels vooruitlopend op het evaluatierapport is gestart met de doorontwikkeling van de SGE-samenwerking, resulterend in voorliggende "Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven".

Deze samenwerkingsagenda wordt in de periode november-januari, met gelijkloidend dictum, aan de negen gemeenteraden ter vaststelling aangeboden.

In deze samenwerkingsagenda wordt de inhoud waarop we met de negen gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven gaan samenwerken vormgegeven. Deze samenwerking is vormgegeven vanuit een samenbindend concept met als doel te zorgen voor een hoge kwaliteit van leven voor onze inwoners en een bloeiende economie. We richten ons alleen op die terreinen waar we samen meer kunnen bereiken dan allen afzonderlijk. De thema's wonen, economie, voorzieningen en het verbindende thema ruimte vormen daarom de basis voor de agenda. Ook wordt in de agenda een voorstel gedaan met betrekking tot de juridische samenwerkingsvorm. Het voorstel is om de huidige wijze van samenwerken middels een convenant verder te optimaliseren.

Tegelijk met het moment waarop de samenwerkingsagenda aan u wordt voorgelegd, wordt u ook gevraagd het 'Afsprakenkader wonen' vast te stellen. De afspraken die hier in staan zijn in nauwe afstemming tot stand gekomen en zijn congruent met de inhoud van de samenwerkingsagenda.

In de samenwerkingsagenda wordt gesproken over "wij". Met "wij" wordt bedoeld de onderscheidenlijke bestuursorganen van de negen gemeenten, met inachtneming van ieders bevoegdheden, of, ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven, 20 december 2013
- Raadsagenda voor een sterke regio 2015
- Plan van aanpak, raadsinformatienota april 2017
- Evaluatierapport Stedelijk Gebied - Berenschot, raadsinformatienota juni 2017
- De samenwerkingsagenda houdt nadrukkelijk verband met de Brainportstrategie (Brainport Next Generation).
- Met deze samenwerkingsagenda wordt ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met andere samenwerkingsverbanden.

Beoogd effect

Het versterken van een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en het bevorderen van een bloeiende economie c.q. versterken van het vestigingsklimaat. Hiervoor is het nodig om de subregionale opgaven op de thema's wonen, economie, voorzieningen en evenementen en ruimte vanuit een gezamenlijke agenda met de gemeenten in het stedelijk gebied te benaderen.

Argumenten

1.1 De opgaven voor de benoemde thema's kunnen op dit schaalniveau tot de beste resultaten leiden.

Er is een natuurlijke samenhang en verbondenheid tussen de gemeenschappen in het stedelijk gebied. Het dagelijks leven van onze inwoners en bedrijven speelt zich al decennia lang voornamelijk af binnen dit gebied (Daily Urban System). De opgaven op de thema's wonen, economie, voorzieningen en evenementen en ruimte zijn sterk met elkaar verweven. Oplossingen voor die opgaven beïnvloeden elkaar en door samen te werken kunnen we die invloed in positieve zin sturen. Uiteraard zijn er ook verbanden met opgaven op lokaal en regionaal niveau (MRE). Het stedelijk gebied vervult hierin een schakelfunctie en biedt aanknopingspunten voor het MRE-herijkingsproces dat in 2018 zal worden doorlopen.

Tevens maakt dit een sterkere positionering regio Eindhoven mogelijk, ook op nationale tafels. De SGE-samenwerking ondersteunt de lobby's van Brainport Eindhoven.

1.2 Het schaalniveau maakt efficiënt en effectief handelen mogelijk.

Het dagelijks handelen van veel inwoners (inwonertal 502.000) in het Stedelijk Gebied Eindhoven is veelal gemeentegrens overstijgend, maar speelt zich voor een groot deel wel af binnen het stedelijk gebied. De samenwerking van de 9 gemeenten vormt dan ook een logisch schaalniveau om te komen tot afspraken op de benoemde thema's. Met slechts 9 gemeenten vormt het ook een overzichtelijk schaalniveau, waarbij het eigenaarschap bij de gemeenten blijft liggen. Door het vaststellen van de samenwerkingsagenda, stelt u de kaders van de samenwerking binnen het stedelijk gebied van Eindhoven vast. Dit zorgt ervoor dat vervolgens met slagkracht kan worden gehandeld en voortvarend tot uitvoering gekomen kan worden.

1.3 De raden behouden hun eigen bevoegdheden bij het stellen van kaders.

De besluitvorming over de afzonderlijke onderwerpen, c.q. samenwerkingsresultaten blijft bij de afzonderlijke raden. Hierdoor blijft ook de inhoud en de manier waarop ermee wordt omgegaan democratisch gelegitimeerd. In hoofdstuk 7 van de samenwerkingsagenda geeft u kaders mee op welke manier er moet worden samengewerkt.

2.1 Het college is bevoegd om de gemeente privaatrechtelijk te binden.

Het op te stellen convenant is een verdere uitvoering van de door uw raad gestelde kaders in de samenwerkingsagenda en daarom des colleges. Het college is ook bevoegd om privaatrechtelijk te handelen en dus om een convenant zoals in dit geval wordt voorzien te sluiten.

2.2 Deze werkwijze vergroot de slagkracht ten opzichte van het convenant uit 2013.

Zo kunnen de colleges binnen de door uw raad gestelde kaders flexibel acteren. Dat vergroot de noodzakelijke slagkracht van de samenwerking. Bovendien past dit ook binnen den nieuwe werkwijze van de samenwerking zoals dat in voorliggende agenda wordt voorgesteld.

3.1 De raad is bevoegd tot intrekken van het convenant uit 2013.

Het Bestuursconvenant uit 2013 is door alle gemeenteraden goedgekeurd voordat deze door de negen gemeenten is ondertekend. Het is daarom ook aan de gemeenteraden om het oude convenant in te trekken. Dit kan echter pas nadat er een nieuw convenant is, anders ontbreekt de 'formele' basis voor de samenwerking.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er zijn meerdere thema's waarop kan worden samengewerkt.

Gedurende het proces zijn veel onderwerpen langsgelopen waarop kan worden samengewerkt. Concrete voorbeelden daarvan zijn Talentontwikkeling, Duurzaamheid, Zorg en Mobiliteit. Er is bij de afweging van thema's gekeken naar de meerwaarde die de samenwerking van de gemeenten in het stedelijk gebied kan bieden. Daarnaast is gekeken naar de onderwerpen die reeds op andere (samenwerkings)tafels worden behandeld. Dit heeft uiteindelijk geleid tot bijgaand voorstel.

1.2 Thema's van de samenwerkingsagenda komen ook aan de orde in andere samenwerkingsverbanden.

In sommige gevallen is dit zo, maar dan gaat het om taakafbakening binnen een thema. De SGE-Samenwerkingsagenda biedt nadrukkelijk een basis om dubbelingen met de MRE-samenwerking (in de toekomst) te voorkomen.

Als bijlage bij dit raadsvoorstel is een begrippenlijst toegevoegd, welke onder andere als doel heeft de verhouding van het SGE tot andere samenwerkingsverbanden te verduidelijken.

1.3 Het is een 'coalition of the willing'.

Het is niet mogelijk om slechts een deel van de agenda te accorderen. Daarom is in de voorfase regelmatig inbreng van de raden en colleges gevraagd. In alle negen gemeenten ligt nu een gelijklopend besluit met dezelfde samenwerkingsagenda voor. De samenwerkingsagenda is pas een gezamenlijk kader indien alle gemeenten op dezelfde voorwaarden en met dezelfde agenda instemmen. In die gemeenten waar de financiering van de SGE-samenwerking om raadsbesluitvorming vraagt, is vanzelfsprekend een maatwerkformulering aan het dictum toegevoegd.

1.4 De samenwerkingsagenda loopt voorop in de discussie over de doorontwikkeling van de Metropoolregio Eindhoven.

De samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven kan worden gezien als een bouwsteen voor de Metropoolregio Eindhoven. Zoals reeds gesteld is het doel om de verschillende samenwerkingen aanvullend op elkaar te laten zijn. De onderwerpen waarvoor het schaalniveau van het Stedelijk Gebied Eindhoven het logische c.q. ideale niveau is om afspraken te maken, zijn opgenomen in deze agenda. Daarmee wordt voorkomen dat de afspraken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven de doorontwikkeling van de Metropoolregio 'in de weg' staan.

2.1 De raden worden actief geïnformeerd over het convenant.

De colleges maken het convenant op en sluiten dit af. De raden worden hier echter wel actief over geïnformeerd, zodat zij haar controlerende taak kunnen uitvoeren bij de manier waarop de colleges het convenant vormgeven.

Financiën

De ambities in de samenwerkingsagenda vragen om meer inzet en middelen dan in het verleden nodig waren. Het in Veldhoven begrote budget voor regionale samenwerking (6130) biedt voldoende ruimte om deze ambities te ondersteunen. De gemaakte inschatting aan extra inzet lijkt reëel. Indien bij de uitwerking in het convenant blijkt dat inderdaad een goede inschatting is gemaakt, is het niet nodig om hiervoor extra budget op te nemen bij de begroting 2019. Mocht dit onverhoopt toch anders uitpakken, dan ontstaat een nieuwe situatie die opnieuw aan uw raad zal worden voorgelegd.

Voor het uitvoeren van concrete acties van de thema's wonen, economie, voorzieningen en evenementen en ruimte is nog niet voor alle acties budget binnen de specifieke begrotingsprogramma's gereserveerd. Dat vindt plaats gekoppeld aan de afzonderlijke besluitvorming door uw raad over die acties.

Communicatie en samenspraak

In het plan van aanpak over evaluatie en doorontwikkeling van de samenwerking SGE zijn diverse momenten opgenomen waarop uw raad en andere stakeholders betrokken zijn bij dit proces. U bent in het voorjaar van 2017 geïnformeerd over de start van het proces van evaluatie en doorontwikkeling. Daarna heeft een beeldvormende sessie met raadsleden plaatsgevonden aan de start van het proces, zijn er interviews gehouden met smaakmakers uit de samenleving en is er een bijeenkomst gehouden met raadsleden bij het opstellen van het evaluatierapport. In denktanks met raadsleden en stakeholders is de doorontwikkeling op thema's verder vormgegeven. Tijdens de zomerconferentie zijn de resultaten hiervan in een concept agenda gepresenteerd. Op 9 oktober is deze concept-agenda nog verder beeldvormend met u uitgediept. Dit alles heeft geleid tot de samenwerkingsagenda die nu aan u voorligt.

De communicatie over deze samenwerkingsagenda vindt primair plaats vanuit de voorzitter van het Stedelijk Gebied. In de samenwerking is het belangrijk om transparant te zijn. De voorzitter organiseert daarvoor een persbericht en persgesprek. Tevens wordt de samenwerkingsagenda ter info verzonden naar andere betrokkenen zoals MRE en Provincie.

Uitvoering / planning

Deze samenwerkingsagenda wordt in de periode november-januari, met gelijkloidend dictum, aan de negen gemeenteraden ter vaststelling aangeboden.

De samenwerkingsagenda wordt uitgewerkt in een convenant. Het convenant, dat als titel uitvoeringsarrangement krijgt, bevat de afspraken om de samenwerking binnen de kaders van de agenda goed te laten functioneren. De colleges stellen dit convenant op. Nadat de colleges hebben ingestemd wordt het convenant ondertekend.

Gemeenteraden worden geïnformeerd over deze afspraken.

Wanneer de colleges hebben ingestemd met het nieuwe convenant kan het huidige 'Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013' dat door de raden is gesloten, worden ingetrokken en beëindigd. Dan ligt er op het niveau van het Stedelijk Gebied Eindhoven één duidelijke set afspraken.

Gelijk met de samenwerkingsagenda (maar in een apart voorstel) wordt ook het 'Afsprakenkader wonen 2017' aan uw raad voorgelegd. De afspraken die hier in staan zijn congruent met de inhoud van de samenwerkingsagenda.

Het succes van samenwerking is naast goede inhoudelijke afspraken ook primair mensenwerk. Daarom het voornemen om extra energie te steken in het betrekken en informeren van nieuwe raads- en collegeleden na de verkiezingen van maart 2018.

Bijlagen

'Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven'
Toelichtende begrippenlijst

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

A.M. Demmers – van der Geest
burgemeester